

Bruksela, 10 listopada 2023 r.
(OR. en)

15295/23

**Międzyinstytucjonalny numer
referencyjny:
2023/0395(NLE)**

**ENER 614
RELEX 1307
COWEB 141
COEST 614**

WNIOSEK

Od: Sekretarz generalna Komisji Europejskiej (podpisała dyrektor Martine DEPREZ)

Data otrzymania: 10 listopada 2023 r.

Do: Thérèse BLANCHET, sekretarz generalna Rady Unii Europejskiej

Nr dok. Kom.: COM(2023) 701 final

Dotyczy: Wniosek - DECYZJA RADY w sprawie stanowiska, jakie ma zostać zajęte w imieniu Unii Europejskiej na forum Rady Ministerialnej Wspólnoty Energetycznej (Wiedeń, Austria, 14 grudnia 2023 r.)

Delegacje otrzymują w załączeniu dokument COM(2023) 701 final.

Zał.: COM(2023) 701 final

Bruksela, dnia 10.11.2023 r.
COM(2023) 701 final

2023/0395 (NLE)

Wniosek

DECYZJA RADY

w sprawie stanowiska, jakie ma zostać zajęte w imieniu Unii Europejskiej na forum Rady Ministerialnej Wspólnoty Energetycznej (Wiedeń, Austria, 14 grudnia 2023 r.)

UZASADNIENIE

1. PRZEDMIOT WNIOSKU

Niniejszy wniosek dotyczy decyzji określającej stanowisko, jakie ma zostać zajęte w imieniu Unii Europejskiej na forum Rady Ministerialnej Wspólnoty Energetycznej w związku z szeregiem aktów planowanych do przyjęcia przez ten organ w dniu 14 grudnia 2023 r. Przed tym posiedzeniem, w dniu 13 grudnia 2023 r., odbędzie się posiedzenie Stałej Grupy Wysokiego Szczebla Wspólnoty Energetycznej w celu omówienia i zatwierdzenia punktów, które mają zostać przyjęte na posiedzeniu Rady Ministerialnej. Tytułem informacji: wśród punktów umieszczonych w porządku obrad wspomnianych dwóch organów są również takie, które nie wchodzą w zakres stosowania art. 218 ust. 9 TFUE.

2. KONTEKST WNIOSKU

2.1. Traktat o Wspólnocie Energetycznej

Traktat o Wspólnocie Energetycznej¹ ma na celu stworzenie stabilnych ram regulacyjnych i rynkowych oraz utworzenie jednolitej przestrzeni regulacyjnej handlu energią sieciową poprzez wdrożenie uzgodnionych części dorobku prawnego UE w dziedzinie energii w państwach-stronach spoza UE. Traktat o Wspólnocie Energetycznej wszedł w życie w dniu 1 lipca 2006 r. Unia Europejska jest jego stroną². W Traktacie o Wspólnocie Energetycznej dziewięć stron spoza UE określa się jako „umawiające się strony”.

2.2. Rada Ministerialna i Stała Grupa Wysokiego Szczebla Wspólnoty Energetycznej

Rada Ministerialna zapewnia realizację celów określonych w Traktacie o Wspólnocie Energetycznej. W jej skład wchodzi po jednym przedstawicielu każdej z umawiających się stron i dwóch przedstawicieli Unii Europejskiej. Zgodnie z art. 47 Traktatu o Wspólnocie Energetycznej Rada Ministerialna opracowuje ogólne wytyczne polityk, przyjmuje środki (decyzje lub zalecenia) oraz akty proceduralne. Każda ze stron posiada jeden głos, a Rada Ministerialna postępuje według różnych zasad głosowania w zależności od przedmiotu głosowania. UE jest jedną z dziesięciu stron i posiada jeden głos, w stosownych przypadkach, w zależności od przedmiotu głosowania. Zgodnie z art. 78 Traktatu o Wspólnocie Energetycznej Rada Ministerialna może podejmować działania tylko wtedy, gdy reprezentowane jest dwie trzecie stron. Wstrzymanie się od głosu nie liczy się jako oddanie głosu.

Głosowanie na zasadzie jednomyślności wszystkich stron ma zastosowanie w odniesieniu do planowanych aktów wymienionych poniżej w sekcji 2.3 pkt 1 (art. 97 Traktatu o Wspólnocie Energetycznej) i sekcji 2.3 pkt 2 (art. 100 pkt (i) i (iii) Traktatu o Wspólnocie Energetycznej).

Głosowanie większością dwóch trzecich oddanych głosów, w tym głosu Unii Europejskiej „za”, ma zastosowanie w odniesieniu do planowanego aktu wymienionego w sekcji 2.3 pkt 3 (art. 66, 83 i 87 Traktatu o Wspólnocie Energetycznej).

¹ Dz.U. L 198 z 20.7.2006, s. 18.

² Dz.U. L 198 z 20.7.2006, s. 15.

Głosowanie zwykłą większością głosów stosuje się do planowanego aktu wymienionego w sekcji 2.3 pkt 4 (art. 91 ust. 1 lit. a) Traktatu o Wspólnocie Energetycznej). W odniesieniu do planowanego aktu wymienionego poniżej w sekcji 2.4 Rada Ministerialna przyjmuje decyzję zwykłą większością oddanych głosów (art. 81 Traktatu o Wspólnocie Energetycznej) lub w drodze konsensusu.

Stała Grupa Wysokiego Szczebla jest organem pomocniczym Rady Ministerialnej. Zgodnie z art. 53 lit. a) Traktatu o Wspólnocie Energetycznej Stała Grupa Wysokiego Szczebla przygotowuje prace Rady Ministerialnej, w tym jej porządek obrad i akty, które mają zostać przyjęte przez Radę Ministerialną. W jej skład wchodzi po jednym przedstawicielu każdej z umawiających się stron i dwóch przedstawicieli Unii Europejskiej. UE dysponuje jednym głosem. Zgodnie z art. 78 Traktatu o Wspólnocie Energetycznej Stała Grupa Wysokiego Szczebla może podejmować działania tylko wtedy, gdy reprezentowane jest dwie trzecie stron. Wstrzymanie się od głosu nie liczy się jako oddanie głosu.

2.3. Planowane akty Rady Ministerialnej

Niniejszy wniosek dotyczący decyzji na podstawie art. 218 ust. 9 TFUE odnosi się do stanowiska, jakie ma zostać zajęte w imieniu Unii w odniesieniu do następujących planowanych aktów Rady Ministerialnej określonych w załączniku 1 do proponowanej decyzji Rady:

- 1) decyzja 2023/.../MC-EnC zmieniająca decyzję 2023/.../MC-EnC na podstawie art. 97 Traktatu o Wspólnocie Energetycznej w sprawie przedłużenia okresu obowiązywania Traktatu o Wspólnocie Energetycznej;
- 2) decyzja 2023/.../MC-EnC zmieniająca art. 2 ust. 2 Traktatu o Wspólnocie Energetycznej;
- 3) akt proceduralny 2023/.../MC-EnC w sprawie miejsca obrad Forum Gazowego Wspólnoty Energetycznej;
- 4) decyzje na podstawie art. 91 ust. 1 lit. a) Traktatu o Wspólnocie Energetycznej stwierdzające zaistnienie naruszenia Traktatu o Wspólnocie Energetycznej w następujących sprawach:
 - a) decyzja 2023/.../MC-EnC w sprawie nieprzestrzegania przez Republikę Macedonii Północnej Traktatu o Wspólnocie Energetycznej w sprawie ECS-7/21;
 - b) decyzja nr 2023/.../Mc-EnC w sprawie nieprzestrzegania przez Kosowo*³ Traktatu o Wspólnocie Energetycznej w sprawie ECS-8/21;
 - c) decyzja 2023/.../MC-EnC w sprawie nieprzestrzegania przez Bośnię i Hercegowinę Traktatu o Wspólnocie Energetycznej w sprawie ECS-9/21;

³ Kosowo (*) – użycie tej nazwy nie wpływa na stanowiska w sprawie statusu Kosowa i jest zgodne z rezolucją Rady Bezpieczeństwa ONZ 1244/1999 oraz z opinią Międzynarodowego Trybunału Sprawiedliwości w sprawie Deklaracji niepodległości Kosowa.

- d) decyzja 2023/.../MC-EnC w sprawie nieprzestrzegania przez Bośnię i Hercegowinę Traktatu o Wspólnocie Energetycznej w sprawie ECS-10/23;
- e) decyzja 2023/.../Mc-EnC w sprawie nieprzestrzegania przez Kosowo* Traktatu o Wspólnocie Energetycznej w sprawie ECS-11/23;
- f) decyzja 2023/.../MC-EnC w sprawie nieprzestrzegania przez Republikę Mołdawii Traktatu o Wspólnocie Energetycznej w sprawie ECS-12/23;
- g) decyzja 2023/.../MC-EnC w sprawie nieprzestrzegania przez Czarnogórę Traktatu o Wspólnocie Energetycznej w sprawie ECS-15/21.

2.4. Inne punkty porządku obrad

Dla pełności obrazu należy zauważyć, że oprócz planowanych aktów określonych w sekcji 2.3 w porządku obrad Rady Ministerialnej znajdzie się punkt proponujący głosowanie, zgodnie z art. 80 Traktatu o Wspólnocie Energetycznej, wyłącznie z udziałem umawiających się stron:

- a) decyzja 2023/6183/MC-EnC zmieniająca załącznik I do Traktatu o Wspólnocie Energetycznej w celu dostosowania do Wspólnoty Energetycznej i przyjęcia przez nią rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2022/869 w sprawie wytycznych dotyczących transeuropejskiej infrastruktury energetycznej.

Ponadto Rada Ministerialna

- b) przyjmie roczne sprawozdanie z działalności Wspólnoty Energetycznej przedłożone jej przez Sekretariat Wspólnoty Energetycznej zgodnie z art. 67 Traktatu o Wspólnocie Energetycznej.

Komisja zamierza poprzeć przyjęcie tych punktów.

3. STANOWISKO, JAKIE MA ZOSTAĆ ZAJĘTE W IMIENIU UNII

3.1. Decyzja 2023/.../MC-EnC w sprawie przedłużenia okresu obowiązywania Traktatu o Wspólnocie Energetycznej

Traktat został podpisany w dniu 25 października 2005 r. i wszedł w życie w dniu 1 lipca 2006 r. na wstępny okres dziesięciu lat. W 2013 r. Rada Ministerialna przedłużyła okres obowiązywania Traktatu o kolejne 10 lat (do 2026 r.).

Proponuje się, aby Rada Ministerialna przedłużyła okres obowiązywania Traktatu o kolejne 10 lat (do 2036 r.) zgodnie z art. 97 Traktatu o Wspólnocie Energetycznej.

Wspólnota Energetyczna nadal zapewnia skuteczne ramy współpracy regionalnej w dziedzinie energii i nadal spełnia swoje zadanie, sprzyjając integracji rynków energii w relacjach między Unią Europejską a umawiającymi się stronami. Ramy prawne takiej integracji zostały niedawno wzmocnione, w szczególności dzięki przyjęciu pakietu na rzecz integracji sektora energii elektrycznej, planu dekarbonizacji i pakietu „Czysta energia dla wszystkich Europejczyków”. Zobowiązania podjęte przez umawiające się strony w ramach wskazanych ram prawnych wymagają długiego okresu wdrażania, który będzie znacznie wykraczał poza rok 2026.

Stanowisko, jakie ma zostać zajęte w imieniu Unii na forum Rady Ministerialnej, powinno zatem przewidywać zatwierdzenie projektu decyzji w sprawie przedłużenia okresu obowiązywania Traktatu o Wspólnocie Energetycznej.

3.2. Decyzja 2023/.../MC-EnC zmieniająca art. 2 ust. 2 Traktatu o Wspólnocie Energetycznej

Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 347/2013 z dnia 17 kwietnia 2013 r. w sprawie wytycznych dotyczących transeuropejskiej infrastruktury energetycznej⁴ zostało dostosowane do Wspólnoty Energetycznej i przyjęte przez nią decyzją Rady Ministerialnej 2015/09/MC-EnC z dnia 16 października 2015 r. W dniu 30 maja 2022 r. Unia Europejska przyjęła rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2022/869 w sprawie wytycznych dotyczących transeuropejskiej infrastruktury energetycznej uchylające rozporządzenie (UE) nr 347/2013⁵, w którym uznano spodziewany wzrost roli wodoru odnawialnego i niskoemisyjnego, w tym w odniesieniu do infrastruktury. Ponadto Unia Europejska uznaje potrzebę rozwoju infrastruktury dwutlenku węgla w celu ograniczenia utrzymującej się nadal, lecz nieuniknionej emisji tego gazu, wobec braku racjonalnych alternatyw.

Zgodnie z art. 100 pkt (i) i (iii) Traktatu o Wspólnocie Energetycznej oraz w celu dostosowania do Wspólnoty Energetycznej i przyjęcia przez nią rozporządzenia (UE) 2022/869 należy rozszerzyć zakres „sieci energetycznej” określony w art. 2 ust. 2 Traktatu o Wspólnocie Energetycznej, tak aby obejmował sektory wodoru i dwutlenku węgla.

Stanowisko, jakie ma zostać zajęte w imieniu Unii na forum Rady Ministerialnej, powinno zatem przewidywać zatwierdzenie projektu decyzji w sprawie rozszerzenia zakresu Traktatu o Wspólnocie Energetycznej.

3.3. Akt proceduralny 2023/.../MC-EnC w sprawie miejsca obrad Forum Gazowego Wspólnoty Energetycznej

Zgodnie z aktem proceduralnym 2007/03/2/PHLG/EnC z dnia 17 października 2007 r. w sprawie miejsca obrad Forum Gazowego ma ono obradować w Słowenii i zostać ustanowione we współpracy z właściwymi organami słoweńskimi.

W dniu 15 grudnia 2022 r. Rada Ministerialna uznała znaczenie Ukrainy dla bezpieczeństwa energetycznego Europy, a także znaczenie dalszej integracji jej rynków i systemów gazowych, w tym gazów zdekarbonizowanych i wodoru, z Unią Europejską.

Władze Słowenii wyraziły solidarność z Ukrainą i zaproponowały przeniesienie do tego kraju posiedzeń Forum Gazowego, począwszy od 2023 r.

⁴ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 347/2013 z dnia 17 kwietnia 2013 r. w sprawie wytycznych dotyczących transeuropejskiej infrastruktury energetycznej, uchylające decyzję nr 1364/2006/WE oraz zmieniające rozporządzenia (WE) nr 713/2009, (WE) nr 714/2009 i (WE) nr 715/2009 (Dz.U. L 115 z 25.4.2013, s. 39).

⁵ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2022/869 w sprawie wytycznych dotyczących transeuropejskiej infrastruktury energetycznej, zmiany rozporządzeń (WE) nr 715/2009, (UE) 2019/942 i (UE) 2019/943 oraz dyrektyw 2009/73/WE i (UE) 2019/944 oraz uchylenia rozporządzenia (UE) nr 347/2013 (Dz.U. L 152 z 3.6.2022, s. 45).

Proponowany akt proceduralny stanowi, że Sekretariat Wspólnoty Energetycznej we współpracy z krajem sprawującym przewodnictwo i krajem sprawującym wiceprzewodnictwo we Wspólnocie ocenią z odpowiednim wyprzedzeniem, czy istnieją warunki umożliwiające organizację posiedzeń Forum Gazowego w Ukrainie. Do czasu, gdy warunki pozwolą na zorganizowanie Forum Gazowego w Ukrainie, posiedzenia będą się odbywać w Wiedniu (Austria).

Stanowisko, jakie ma zostać zajęte w imieniu Unii na forum Rady Ministerialnej, powinno zatem przewidywać zatwierdzenie projektu aktu proceduralnego w sprawie miejsca obrad Forum Gazowego Wspólnoty Energetycznej.

3.4. Decyzje na podstawie art. 91 ust. 1 lit. a) Traktatu o Wspólnocie Energetycznej stwierdzające zaistnienie naruszenia Traktatu o Wspólnocie Energetycznej w następujących sprawach

Zgodnie z art. 91 ust. 1 lit. a) Traktatu o Wspólnocie Energetycznej Rada Ministerialna może stwierdzić, zwykłą większością głosów, zaistnienie naruszenia przez daną Stronę jej zobowiązań związanych z tytułem II Traktatu dotyczącego transpozycji lub wykonania aktu przyjętego przez organy Wspólnoty Energetycznej. Procedura rozstrzygania sporów jest określona w tytule III rozdział 1 oraz w tytule IV rozdział 1 regulaminu rozstrzygania sporów w ramach Traktatu o Wspólnocie Energetycznej⁶.

1) Sprawy dotyczące naruszeń obowiązków wynikających z dyrektywy 2001/80/WE
Trzy umawiające się strony przedłożyły Radzie Ministerialnej do przyjęcia następujące cztery decyzje związane z wdrożeniem dyrektywy 2001/80/WE:

- a) decyzja 2023/.../MC-EnC w sprawie nieprzestrzegania przez Republikę Macedonii Północnej Traktatu o Wspólnocie Energetycznej w sprawie ECS-7/21;
- b) decyzja 2023/.../Mc-EnC w sprawie nieprzestrzegania przez Kosowo* Traktatu o Wspólnocie Energetycznej w sprawie ECS-8/21;
- c) decyzja 2023/.../MC-EnC w sprawie nieprzestrzegania przez Bośnię i Hercegowinę Traktatu o Wspólnocie Energetycznej w sprawie ECS-9/21 oraz
- d) decyzja 2023/.../MC-EnC w sprawie nieprzestrzegania przez Czarnogórę Traktatu o Wspólnocie Energetycznej w sprawie ECS-15/21.

W odniesieniu do pierwszych trzech spraw w dniu 24 października 2013 r. Rada Ministerialna przyjęła decyzję 2013/05/MC-EnC dotyczącą wdrożenia dyrektywy 2001/80/WE w sprawie ograniczenia emisji niektórych zanieczyszczeń do powietrza z dużych obiektów energetycznego spalania („dyrektywa 2001/80/WE”). Decyzja 2013/05/MC-EnC dała umawiającym się stronom możliwość opracowania i wdrożenia krajowego planu redukcji

⁶ Akt proceduralny 2008/01/MC-EnC dotyczący regulaminu rozstrzygania sporów w ramach Traktatu o Wspólnocie Energetycznej zmieniony aktem proceduralnym 2015/04/MC-EnC z dnia 16 października 2015 r. dotyczącym zmiany aktu proceduralnego 2008/01/MC-EnC z dnia 27 czerwca 2008 r. dotyczącego regulaminu rozstrzygania sporów w ramach Traktatu o Wspólnocie Energetycznej.

emisji jako instrumentu redukcji całkowitych rocznych emisji zanieczyszczeń objętych dyrektywą 2001/80/WE (dwutlenku siarki, tlenków azotu i pyłu) z istniejących obiektów. Decyzja weszła w życie we Wspólnocie Energetycznej w dniu 1 stycznia 2018 r.

W dniu 16 marca 2021 r. Sekretariat Wspólnoty Energetycznej wysłał pisma przewodnie do Republiki Macedonii Północnej, Kosowa* oraz Bośni i Hercegowiny zgodnie z art. 12 ust. 2 regulaminu rozstrzygania sporów w celu rozwiązania problemu systematycznego i uporczywego nieprzestrzegania pułapów emisji przewidzianych w krajowym planie redukcji emisji na lata sprawozdawcze 2018 i 2019 oraz niestosowania skutecznych i odstraszających kar służących zapewnieniu zgodności z przepisami w kolejnych latach.

W dniu 21 lutego 2022 r. Sekretariat Wspólnoty Energetycznej przedłożył uzasadnione opinie Republice Macedonii Północnej, Kosowu* oraz Bośni i Hercegowinie, w których stwierdził, że państwa te nie przestrzegały art. 12 i 16 Traktatu o Wspólnocie Energetycznej w związku z art. 4 ust. 3, art. 4 ust. 6 i art. 16 dyrektywy 2001/80/WE. Wyżej wymienione umawiające się strony nie przestrzegały pułapów emisji (w odniesieniu do dwutlenku siarki i pyłu w przypadku zlokalizowanych w tych krajach dużych obiektów energetycznego spalania) ustanowionych w krajowych planach redukcji emisji na lata sprawozdawcze 2018 i 2019.

W związku z tym 13 lipca 2023 r. Sekretariat Wspólnoty Energetycznej przedłożył Radzie Ministerialnej uzasadnione wnioski przeciwko Republice Macedonii Północnej w sprawie ECS-7/21, Kosowu* w sprawie ECS-8/21 oraz Bośni i Hercegowinie w sprawie ECS-9/21.

Jeśli chodzi o czwarty przypadek, w dniu 24 października 2013 r. Rada Ministerialna przyjęła decyzję 2013/06/MC-EnC w sprawie wdrożenia rozdziału III załącznika V i art. 72 ust. 3 i 4 dyrektywy 2010/75/UE w sprawie emisji przemysłowych („decyzja 2013/06/MC-EnC”).

W dniu 14 października 2016 r. Rada Ministerialna przyjęła decyzję 2016/19/MC-EnC w sprawie zezwolenia na zwolnienie wymienionych w wykazie obiektów z obowiązku przestrzegania dopuszczalnych wielkości emisji określonych w dyrektywie 2001/80/WE, uzupełniając tym samym przepisy dotyczące wyłączenia określone w art. 4 ust. 4 tej dyrektywy. Wyłączenie to dopuszcza alternatywny ograniczony w czasie tryb wdrożenia w celu zapewnienia zgodności z przepisami dyrektywy. TPP Pljevlja w Czarnogórze, jedyny duży obiekt energetycznego spalania działający na terytorium tej umawiającej się strony, został włączony do wykazu ustanowionego decyzją 2016/19/MC-EnC.

W dniu 20 kwietnia 2021 r. Sekretariat Wspólnoty Energetycznej przesłał Czarnogórze pismo przewodnie, w którym wstępnie stwierdzono, że Czarnogóra naruszyła przepisy dyrektywy dotyczące odstępstwa dopuszczającego ograniczoną w czasie eksploatację obiektów, zgodnie z którym po dniu 1 stycznia 2018 r. obiekt objęty art. 4 ust. 4 nie może działać dłużej niż 20 000 godzin. Na podstawie przepisów decyzji 2013/06/MC-EnC obiekt mógłby również działać dalej, gdyby spełniał bardziej rygorystyczne normy emisji określone w dyrektywie w sprawie emisji przemysłowych. Sekretariat Wspólnoty Energetycznej stwierdza, że w przypadku TPP Pljevlja nie zostało spełnione żadne z tych kryteriów. Po upływie okresu zwolnienia w roku sprawozdawczym 2020 obiekt TPP Pljevlja nie został wyłączony z eksploatacji, ani nie kontynuował działalności z zachowaniem limitów emisji obowiązujących dla nowego obiektu zgodnie z dyrektywą 2010/75/UE.

Według Sekretariatu Wspólnoty Energetycznej Czarnogóra nie zastosowała się do przepisów art. 12 i 16 Traktatu o Wspólnocie Energetycznej w związku z art. 4 ust. 4 dyrektywy 2001/80/WE. W związku z tym w dniu 9 lutego 2023 r. Sekretariat Wspólnoty Energetycznej przedłożył uzasadnioną opinię dotyczącą Czarnogóry w związku z niedopełnieniem przez nią obowiązków wynikających z odstępstwa dotyczącego ograniczonej w czasie eksploatacji obiektu TPP Pljevlja. Ponadto w dniu 13 lipca 2023 r. Sekretariat Wspólnoty Energetycznej przedłożył Radzie Ministerialnej uzasadniony wniosek w sprawie ECS-15/21 w związku z kontynuowaniem tego naruszenia.

Komitet Doradczy Wspólnoty Energetycznej nie wydał jeszcze opinii w żadnej z wymienionych czterech spraw.

Stanowisko, jakie ma zostać zajęte w imieniu Unii w Radzie Ministerialnej, powinno przewidywać zatwierdzenie projektów decyzji, pod warunkiem że Komitet Doradczy Wspólnoty Energetycznej wyda opinię potwierdzającą ustalenia Sekretariatu Wspólnoty Energetycznej w odpowiednim terminie, tj. przed posiedzeniem Rady Ministerialnej.

2) Sprawy dotyczące naruszeń obowiązków wynikających z dyrektywy 2004/35/WE

Trzy umawiające się strony przedłożyły Radzie Ministerialnej do przyjęcia następujące trzy decyzje związane z wdrożeniem dyrektywy 2004/35/WE:

- a) decyzja 2023/.../MC-EnC w sprawie nieprzestrzegania przez Bośnię i Hercegowinę Traktatu o Wspólnocie Energetycznej w sprawie ECS-10/23;
- b) decyzja 2023/.../Mc-EnC w sprawie nieprzestrzegania przez Kosowo* Traktatu o Wspólnocie Energetycznej w sprawie ECS-11/23 oraz
- c) decyzja 2023/.../MC-EnC w sprawie nieprzestrzegania przez Republikę Mołdawii Traktatu o Wspólnocie Energetycznej w sprawie ECS-12/23.

W kwietniu 2004 r. Unia Europejska przyjęła dyrektywę 2004/35/WE w sprawie odpowiedzialności za środowisko w odniesieniu do zapobiegania i zaradzania szkodom wyrządzonym środowisku naturalnemu („dyrektywa 2004/35/WE”), która została dostosowana do Wspólnoty Energetycznej i przyjęta przez nią decyzją ministerialną 2016/14/MC-EnC z dnia 14 października 2016 r. Zgodnie z tą decyzją umawiające się strony miały obowiązek dokonania transpozycji i wdrożenia dyrektywy 2004/35/WE oraz powiadomienia o tym Sekretariatu Wspólnoty Energetycznej do dnia 1 stycznia 2021 r.

W świetle faktów przedstawionych przez Sekretariat Wspólnoty Energetycznej Bośnia i Hercegowina, Kosowo* oraz Republika Mołdawii nie przyjęły ani nie zastosowały przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych niezbędnych do wykonania dyrektywy 2004/35/WE, a także nie zastosowały się do art. 6, 12 i 89 Traktatu o Wspólnocie Energetycznej ani do art. 3 ust. 1 i 2 decyzji Rady Ministerialnej 2016/14/MC-EnC.

W dniu 13 lipca 2023 r. Sekretariat Wspólnoty Energetycznej przedłożył Radzie Ministerialnej uzasadniony wniosek przeciwko Bośni i Hercegowinie, Kosowu* i Republice Mołdawii w trybie bezpośrednim, z pominięciem procedury wstępnej, zgodnie z art. 11 ust. 3 aktu proceduralnego 2015/04/MC-EnC.

Komitet Doradczy Wspólnoty Energetycznej nie wydał jeszcze opinii.

Stanowisko, jakie ma zostać zajęte w imieniu Unii w Radzie Ministerialnej, powinno przewidywać zatwierdzenie projektów decyzji, pod warunkiem że Komitet Doradczy Wspólnoty Energetycznej wyda opinię potwierdzającą ustalenia Sekretariatu Wspólnoty Energetycznej w odpowiednim terminie, tj. przed posiedzeniem Rady Ministerialnej.

4. PODSTAWA PRAWNA

4.1. Proceduralna podstawa prawna

4.1.1. Zasady

Art. 218 ust. 9 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE) stanowi, że *Rada, na wniosek Komisji lub wysokiego przedstawiciela Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa, przyjmuje decyzję zawieszającą stosowanie umowy i ustalającą stanowiska, które mają być zajęte w imieniu Unii w ramach organu utworzonego przez umowę, gdy organ ten ma przyjąć akty mające skutki prawne, z wyjątkiem aktów uzupełniających lub zmieniających ramy instytucjonalne umowy.*

Pojęcie „akty mające skutki prawne” obejmuje akty, które mają skutki prawne na mocy przepisów prawa międzynarodowego dotyczących danego organu. Obejmuje ono ponadto instrumenty, które nie są wiążące na mocy prawa międzynarodowego, ale mogą „w sposób decydujący wywrzeć wpływ na treść przepisów przyjętych przez prawodawcę Unii”⁷.

4.1.2. Zastosowanie w niniejszej sprawie

Rada Ministerialna jest organem utworzonym na mocy umowy, a mianowicie Traktatu o Wspólnocie Energetycznej.

Akty, które ma przyjąć Rada Ministerialna, są aktami mającymi skutki prawne. Planowane akty będą wiążące na mocy prawa międzynarodowego zgodnie z art. 76 Traktatu o Wspólnocie Energetycznej, stanowiącym, że decyzja jest prawnie wiążąca wobec tych, których dotyczy.

Planowany akt nie uzupełnia, ani nie zmienia ram instytucjonalnych umowy.

W związku z tym proceduralną podstawą prawną proponowanej decyzji jest art. 218 ust. 9 TFUE.

4.2. Materialna podstawa prawna

4.2.1. Zasady

Materialna podstawa prawna decyzji przyjętej w trybie art. 218 ust. 9 TFUE jest uzależniona głównie od celu i treści planowanego aktu, którego dotyczy stanowisko, jakie ma zostać zajęte w imieniu Unii. Jeżeli planowany akt ma dwojaki cel lub dwa elementy składowe, a jeden z tych celów lub elementów da się określić jako główny, zaś drugi ma jedynie pomocniczy charakter, decyzja przyjęta na mocy art. 218 ust. 9 TFUE musi mieć jedną

⁷ Wyrok Trybunału Sprawiedliwości z dnia 7 października 2014 r., Niemcy przeciwko Radzie, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, pkt 61–64.

materialną podstawę prawną, tj. podstawę, której wymaga główny lub dominujący cel lub element składowy.

4.2.2. *Zastosowanie w niniejszej sprawie*

Główny cel i treść planowanych aktów prawnych odnoszą się do kwestii energii. Materialną podstawą prawną proponowanej decyzji jest zatem art. 194 ust. 1 TFUE.

4.3. Podsumowanie

Podstawą prawną proponowanej decyzji powinien być art. 194 ust. 1 TFUE w związku z art. 218 ust. 9 TFUE.

2023/0395 (NLE)

Wniosek

DECYZJA RADY

w sprawie stanowiska, jakie ma zostać zajęte w imieniu Unii Europejskiej na forum Rady Ministerialnej Wspólnoty Energetycznej (Wiedeń, Austria, 14 grudnia 2023 r.)

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 194 w związku z jego art. 218 ust. 9,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Traktat o Wspólnocie Energetycznej („traktat”) został zawarty przez Unię decyzją Rady 2006/500/WE z dnia 29 maja 2006 r.⁸ i wszedł w życie z dniem 1 lipca 2006 r.
- (2) Zgodnie z art. 47 i 76 traktatu Rada Ministerialna może przyjmować środki w formie decyzji lub zalecenia.
- (3) Na swoim 21. posiedzeniu w dniu 14 grudnia 2023 r. Rada Ministerialna ma przyjąć szereg aktów wymienionych w załączniku do niniejszej decyzji, które wchodzą w zakres art. 218 ust. 9 TFUE i nad którymi mają głosować przedstawiciele Unii.
- (4) Planowane akty mają ułatwić osiągnięcie celów Traktatu.
- (5) Należy ustalić stanowisko, jakie ma zostać zajęte w imieniu Unii w Radzie Ministerialnej w odniesieniu do aktów wymienionych w załączniku, ponieważ planowane akty będą miały skutki prawne w stosunku do Unii,

⁸ Dz.U. L 198 z 20.7.2006, s. 15.

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1

1. Stanowisko, jakie ma zostać zajęte w imieniu Unii na 21. posiedzeniu Rady Ministerialnej, które odbędzie się w Wiedniu (Austria) w dniu 14 grudnia 2023 r., w odniesieniu do kwestii wchodzących w zakres art. 218 ust. 9 TFUE, przewiduje zatwierdzenie przyjęcia aktów określonych w załączniku do niniejszej decyzji.
2. W aktach określonych w załączniku do tej decyzji Komisja może uzgodnić niewielkie zmiany na podstawie uwag zgłoszonych przez umawiające się strony Wspólnoty Energetycznej przed posiedzeniem Rady Ministerialnej lub w jego trakcie, bez konieczności przyjmowania przez Radę kolejnej decyzji.

Artykuł 2

Niniejsza decyzja skierowana jest do Komisji.

Sporządzono w Brukseli dnia [...] r.

*W imieniu Rady
Przewodniczący*